LUONTO JA YMPÄRISTÖ

2010-luvulla luonnonsuojelutyöltä odotetaan avoimuutta ja valmisteluun osallistumisen mahdollisuutta. **YMPÄRISTÖMINISTERI SANNI GRAHN-LAASONEN**

”Maanomistajat myönteisiä suojelulle”

Ministerin mukaan soidensuojelusta päätetään mahdollisimman pian. Metsähallitus toivoo alempaa tuloutustavoitetta, jos sen soita suojellaan.

KARI SALONEN

Luonto-Liitto järjesti keskiviikkona Helsingissä Tieteiden talon ulkopuolella mielenosoituksen soiden puolesta. Ympäristöministeri Sanni Grahn-Laasonen saapui koolle kutsumaansa suopäivään.

Ympäristöministeri **Sanni Grahn-Laasosen** (kok.) mukaan metsästys suojelualueilla on tärkeä ottaa huomioon ja käydä läpi soidensuojelun täydennysohjelman jatkosta päätettäessä.

”Monien maanomistajien motivaatioon olla mukana suojeluohjelmissa vaikuttaa, miten metsästysoikeus muodostuu tulevaisuudessa. Metsästäjät eivät ole olleet edustettuina työryhmässä”, ministeri sanoi MT:lle keskiviikkona.

Grahn-Laasonen kertoo kiertäneensä Suomea ja saaneensa palautetta, ettei ohjelman valmistelu ole ollut avointa.

”2010-luvulla luonnonsuojelutyöltä odotetaan avoimuutta ja valmisteluun osallistumisen mahdollisuutta.”

Aikataulu auki

Grahn-Laasonen otti lokakuussa tuumaustauon soidensuojelun täydennysohjelman valmisteluun, sillä hän halusi miettiä suojelun keinoja.

Hän kiistää viivyttävänsä pitkään valmisteltua ohjelmaa. Grahn-Laasosen mukaan päätöksiä soidensuojelusta pyritään tekemään mahdollisimman pian. Toisaalta Natura-vuosien virheitä ei haluta toistaa.

”Luonnonsuojelumyönteisyys on nyt suurinta koskaan maanomistajien keskuudessa”, sanoi ministeri ja kiitti siitä Metso-ohjelmaa.

”Ison suojeluohjelman rakentaminen ei ole ristiriidaton asia.”

Vapaaehtoisuus toimii

Keskiviikkona keskustelemaan kutsutut sidosryhmät eivät päässeet Helsingissä yhteisymmärrykseen siitä, toimisiko vapaaehtoisuus soidensuojelussa.

Länsi-Suomen metsänomistajien liiton johtajan **Marko Mäki-Hakolan** mukaan soidensuojelun tavoitteet voidaan saavuttaa vapaaehtoisen mallin kautta.

Vapaaehtoisuutta kannatti myös Suomen Metsästäjäliiton puheenjohtaja, MT:n päätoimittaja **Lauri Kontro**.

”Pakkosuojelu on huono keino, se aiheuttaa vastareaktion”, sanoi somerolainen metsänomistaja **Heikki Sariola**.

Hänen 200 metsähehtaaristaan 80 prosenttia on suojeltu. ”En haluaisi antaa yhtään enempää maata suojeluohjelmiin.”

Lottovoitto vai ei?

Luonto-Liiton toiminnanjohtaja **Leo Straniuksen** mielestä vapaaehtoinen suojelu on hyvä keino täydentää suojelua. Yksin se ei toimi.

Emeritusprofessori **Rauno Ruuhijärvi** huomautti, että ohjaus ei välttämättä ole ongelma. ”Usein on käytetty sanaa lottovoitto, kun tuottamattomasta suosta saa korvauksen.”

”Maanomistajan pitäisi pystyä lottoamaan ennen voittoa, eli antamaan suostumus”, huomautti Mäki-Hakola.

Ympäristöjärjestöt toivovat, että maanomistajien kuulemiset aloitetaan heti vuoden vaihduttua.

Metsähallitusta lypsetty

Suomessa on inventoitu kahden viime kesän aikana noin 310 000 hehtaaria soita. Niistä noin 100 000 hehtaaria on tarkoitus valita valtakunnalliseen luonnonsuojeluohjelmaan.

Pohjoisin Lappi ja Ahvenanmaa ovat ohjelman ulkopuolella.

Suomen luonnonsuojeluliitto ja Luonto-Liitto ehdottavat, että valtion omistamia soita suojeltaisiin Pohjois- ja Etelä-Suomessa yhteensä 50 000 hehtaaria.

”Jos valtion maita siirretään suojeluun, niistä pitää saada korvaus tai alentaa Metsähallituksen tuloutustavoitetta”, huomautti Metsähallituksen **Antti Otsamo**.

Tähän mennessä valtion maa on suojeltu ilman korvauksia. Maat on siirretty eduskunnan päätöksellä Metsähallituksen liiketoiminnan taseesta luontopalveluiden taseeseen.

Soidensuojelun täydennysohjelman kustannukset yksityismaiden osalta olisivat noin 142 miljoonaa euroa vuoteen 2025 mennessä.

PAULA LIESMÄKI

Etelä-Suomessa aukkoja suojelussa

Emeritusprofessori **Rauno Ruuhijärven** mukaan soidensuojelun täydennysohjelma on erityisen tärkeä, sillä vanhoissa soidensuojeluohjelmissa on jäänyt pahoja aukkoja Etelä-Suomeen.

Valtio käynnisti kaksiosaisen soidensuojeluohjelman vuosina 1979 ja 1981. Nyt Suomen suoalasta on suojeltu 1,2 miljoonaa hehtaaria eli 13 prosenttia.

Ruuhijärven mukaan täydennysohjelman 100 000 hehtaaria ei ole perustunut tieteeseen, vaan se on poliittinen ja taloudellinen kompromissi.

”Tarve olisi 200 000–300 000 hehtaaria.”

Pieniä muutoksia

Soidensuojelun täydennysohjelmaa tehdään, sillä soilla tapahtuu jatkuvasti pieniä muutoksia.

Niitä on vaikea seurata, ja ne voivat vaikuttaa varsinkin pieniin kohteisiin, kertoo ympäristöministeriön luonnonsuojelujohtaja **Ilkka Heikkinen**.

Ilman lupamenettelyjä suota voi esimerkiksi raivata pelloksi, turvetta voi ottaa omaan käyttöön pienimuotoisesti ja kotitarpeiksi voi tehdä pieniä hakkuita.

Metsänhakkuista on ilmoitusmenettely, mutta ei Heikkisen mukaan juuri puuttumismahdollisuutta. Kunnostusojituksia tehdään noin 50 000 hehtaaria vuodessa. Lisäksi vanhat ojitukset kuivattavat soita edelleen.

”Luonnoltaan arvokkaista Etelä-Suomen usein pienehköistä suokohteista ei voi sanoa, että ne olisi turvattu, kun niitä ei mihinkään käytetä.”

Soidensuojelun täydennysohjelmaan on kaavailtu noin 55 000 hehtaaria kohteita eteläisestä ja 45 000 hehtaaria pohjoisesta Suomesta.

PAULA LIESMÄKI

Yhdellä kohteella yli sata omistajaa

Soidensuojelun täydennysohjelma koskee tuhansia yksityisiä maanomistajia.

Soiden suojelu vaatii vesitaloudellisten kokonaisuuksien suojelua.

Etelä-Pohjanmaalla soidensuojelun täydennysohjelman alustavassa kohdejoukossa yli puolella kohteista on 10–50 maanomistajaa. Maakunnan tilusrakenne on pirstaleinen.

”Mukana on myös yksi yli sadan maanomistajan kohde. Maanomistajien iso määrä kasvattaa todennäköisyyttä, ettei vapaaehtoinen suojelu toimi”, sanoo soidensuojelun täydennysohjelmaa valmistelevassa työryhmässä istuva **Leena Rinkineva-Kantola** Etelä-Pohjanmaan elykeskuksesta.

Vastakkainasettelu loppumetreillä

Rinkineva-Kantolan mukaan täydennysohjelmaan kaavaillut Etelä-Pohjanmaan suokohteet ovat varsin luonnontilaisia. Useimmissa on kuitenkin ojitettu reuna-alueita.

”Etelä-Pohjanmaalla luonnonsuojelussa ollut paljon vastakkainasettelua. Suovalmistelussa maanomistajilla on ollut erilainen asenne kuin keskimäärin suojeluohjelmien toteutuksessa. Vastakkainasettelun henki on tullut vasta loppumetreillä.”

PAULA LIESMÄKI

Ohjelma koskee tuhansia yksityisiä maanomistajia.

Anna hyvää lukemista lahjaksi!

Lehtilahja on aina arvostettu ja tuo iloa pidemmäksi aikaa. Maaseudun Tulevaisuus kertoo uutiset luotettavasti kolme kertaa viikossa.

Tilaa heti!
Tarjous voimassa 31.12.2014

Tilaa helposti:
- Täytä ja postita alla oleva kortti
- Soita 020 413 2277 (klo 8–16)
- Tilaa netistä: www.maaseuduntulevaisuus.fi/joulu

LAHJATILAUSKORTTI

KYLLÄ KIITOS! Tilaan Maaseudun Tulevaisuuden lahjatilaushintaan
☐ 6 kk vain 79,00 € (MM4108)
☐ 2 kk vain 41,90 € (MM4109)

Tilaukset ovat määräaikaisia ja alkavat vuoden 2015 alusta.
Tarjous on voimassa 31.12.2014 asti ja koskee kotimaan tilauksia.

Lehden maksaja _____
Lähiosoite _____
Postinumero _____ Postitoimipaikka _____
Puhelin _____ - _____ Allekirjoitus _____

Lehden saaja _____
Lähiosoite _____
Postinumero _____ Postitoimipaikka _____

Antamiasi tietoja voidaan käyttää ja luovuttaa Viestilehdet Oy:n ja sen yhteistyökumppaneiden suoramarkkinointiin henkilötietolain mukaisesti. Halutessasi voit kieltää yhteystietojen käytön/luovutuksen ilmoittamalla siitä Viestilehdet Oy:n asiakaspalveluun: Viestilehdet Oy/Asiakaspalvelu, PL 440, 00101 Helsinki, puh. 020 413 2277 (ark. 8–16).

Maaseudun Tulevaisuus maksaa postimaksun

MAASEUDUN TULEVAISUUS
VIESTILEHDET OY
Tunnus 5002596
Info: M2
00003
VASTAUSLÄHETYS

VUODEN 1939 PYSÄYTTÄVIN SARJA EI OLLUT KOTIKATU TAI SALATUT ELÄMÄT.

Talvisodan veteraanit pysäyttivät määrältään ylivoimaisen hyökkääjän. Kaikkiaan sotiemme veteraaneja elää vielä lähes 30 000. He ovat auttaneet meitä, nyt sinä voit auttaa heitä lahjoittamalla keräyslippaaseen, sotiemmeveteraanit.fi/talvisota tai tilille FI75 1555 3000 1088 95.

Keräysaika 1.1.2014-31.12.2015. Keräysalue koko maa Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Keräyslupa 2020/2013/3055, 20.9.2013.

TALVISODASTA 75 VUOTTA
SOTIEMME VETERAANIT
VETERANERNA FRÅN VÅRA KRIG
MAASEUDUN TULEVAISUUS